

Pünkösöd

Pünkösöd hétfő. Korán van, még nem indultak el az első kirándulók, már késő van, az állatok már elbújtak. Lassan ballagok a Disznós-árok oldalában az erdőgazdasági úton lefelé, a Hoffman-kunyhó felé. Már évek óta irtják itt az öreg bükköket az erdészek. A hatalmas rönkök hegyben állnak az út mellett. Lehetnek már akár nyolcvan-nyolcvanöt évesek is.

Hát ők is? Ők is elmennek?

A racionális ész érti ezt. Minden változik. Minden megszületik, majd egy idő után elpusztul. Nagy bőséggel és nagy pazarlással. Ezer év alatt az egész bioszféra elpusztul, és újjászületik. Még a legöregebb kaliforniai szálkásfenyők is, még a legvénebb tengeri teknősök is. Nyolcvanévenként az egész emberiség lecserélődik. Hétévente az ember minden sejtje elpusztul szép lassan, és megújul. Reggelente felébredünk, és este elalszunk. Minden belélegzésnél megújulunk, és minden kilélegzésnél befejeződik valami.

Igen, a racionális ész érti ezt. Minden szolgál valamit, valami nála magasabbat, ami cserében egy ideig élte. Szükség van rá, feladata van. Ez eddig világos. Ha tyúkom lenne, azért tartanám jól, hogy tojásokat tojjon, majd ha erre már nem lenne használható, levágnám, hogy egy jó kis újházi tyúklevés formájában a feleségem megfőzze, és ezzel is szolgáljon. Nem azért tartanám, hogy gyönyörködjek

benne, s azért sem, mert valami hatalmas értéket tulajdonítok neki. Életével, majd halálával szolgálnia kell valami magasabbat. Igen, a racionális ész érti ezt – még a tyúk esetében is. A gnosztikus ész keresi az általános összefüggéseket, amelyek összekötik ezt a hatalmas szolgáló láncolatot a holdaktól a galaxisokig, a vírustól az emberig, és ha van, még tovább.

Az agnosztikus ész megáll valahol a hit és a racionális ész között, és azt mondja: „Borzalmas dolog megsemmisülni.” Pedig nem az, még akkor sem, ha az édesanyám, ha a gyerekem, ha a feleségem – mondja a racionális ész: ha szolgált, ha emberként szolgált a magasabbat, akkor betöltötte feladatát. Ami porból jött, annak vissza kell mennie a porba. És a többi – kérdezi a racionális ész? Hiszen egy ember, ha valóban emberré vált, nemcsak a fizikai teste. Alapvetően, alapként az. Éltek, ezért él: táplálják, ezért él, levegőt adnak neki, ezért él, számtalan benyomás éri pillanatonként, ezért él. És szaporodik, ha kedvezőek a feltételek, ha megfelelő párra talált. Egy készülék, amely nagyon érzékenyen képes reagálni a környezetére, de nemcsak az. Ez az érzékeny készülék képes más feladatok ellátására is: képes szánt szándékkal, és nem reakcióként a környezeti hatásokra mozogni (kezet nyújtani, adni és elfogadni, imádkozni), képes szánt szándékkal érezni, együtt érezni, melegséggel, szolidaritással, nemcsak begyakorolt erkölcsi reakcióként, és képes érteni – nem a megtanultak, a kultúra és a hagyomány által általánosan elfogadottak, hanem a logikus gondolkodás és saját tapasztalata eredményeként, amennyire a lehetőségei engedik – a helyét, szerepét és szolgálatának milyenségét egy felette lévő valóság, egy öt mérhetetlenül meghaladó valóság alá rendelve. Ezek a képességek, ha kialakulnak, nem a földből valók, így nem válnak földdé. Onnan valók, ahonnan a mindent éltető energia (sokféle neve van: szeretet, atman, fény, Ige, Szentlélek, lelkiismeret, tudat, figyelem stb.) jön, számolatlanul. Érezni és érzékelni lehet valamilyen belső érzékszervvel, hogy ezeket az energiákat – a min-

dennapi képességek, érzések, gondolatok felett – nem mi csináljuk, nem a földből valók, hanem kapjuk őket.

Mi a borzalmas? A borzalmas az, ha ez a számolatlanul, ingyen kapott energia ebben a készülékben nem válik azzá, aminek szánták. Talán ez sem borzalmas – mert a körülmények legtöbb esetben nem teszik lehetővé, hogy valaki túllépjen a kultúrán, a hagyományon és a kor hipnózisain: nem tehet róla, érte. A borzalmas talán csak az, ha valakinek kedvezőek a körülményei, találkozik is egy olyan tanítással, amely felnyitja a szemét – ráláthat, megnyílik előtte egy nagyobb teljesség –, de az általános viszonyok és a szükségképpen leromboló látványa eltántorítja lehetőségei kiaknázásának további küzdelmétől. Talán az nem olyan borzalmas, ha végigviszi a küzdelmét, de nem látja az eredményét, mert a küzdelem maga sokkal fontosabb, mint az eredmény. Maga a küzdelem az, ami számos más, kedvezőtlen körülmények között tengődő számára biztosítja a szükséges energia kiegészítését, mert éppen kedvezőtlen körülményei miatt nem jut hozzá.

Madách nagyon szépen leírja a helyzet borzalmát: Hát ha ez a helyzet a jövővel, akkor nem érdemes folytatni; le kell ugrani a szikláról, ha ez lesz az emberiség sorsa. Legalább megkíméljük a további szenvedésektől. De ez a „bízva bízzál”, ez valahogyan sokkal több, mint egyszerű tudatlan hiszékenység, bizakodás az erőmben, eszemben és fizikai képességeimben (vagy ha összefogunk, akkor majd mi megmutatjuk). Bizakodni az Értelmeben, a Tudatban, a Lélekbenkell, amely semmi mást nem akar, mint növelni, táplálni, éltetni a saját, az Egész érdekében – a küzdelemből hazatalálás, tele kézzel hazatalálás, nem a megsemmisülés érdekében.

Már a Szerköveknél jártam, amikor az első turisták megjelentek. Aztán már jöttek csapatostul. Jöttek felülni, kikapcsolódni, jó levegőt szívni, feltöltődni, mert holnap munkanap lesz. A Lélek leszállt – ahogy mindig is teszi –, de az ünnep elmúlt. Munka van. De nekem ott marad a további küzdelem, amíg bírom, amíg éltetek, amíg dolgom van itt és most.

Dobogókő, 2008. május

Farkas István

